

Skatteutskottets betänkande

1983/84:40

om ändringar i vägtrafikbeskattningen (prop. 1983/84:178)

Sammanfattning

I propositionen föreslås bl. a. en generell höjning av fordonsskatten med ca 24 %. För motorfordon av årsmodell 1950 eller äldre föreslås däremot att fordonsskatten och kilometerskatten slopas. Dessutom föreslås att fordonsskatten och kilometerskatten för påhängsvagnar slopas och att en motsvarande höjning sker av skatterna för dragbilar. Vissa justeringar föreslås även av fordonsskattesatserna för andra lastbilar och släpvagnar samt s. k. dollys (lös styraxel för påhängsvagn). Vidare föreslås vissa ändringar i beskattningen av utländska fordon och i reglerna för avräkning av kilometerskatt när svenska fordon används i Finland.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker de motioner som väckts med anledning av propositionen. De borgerliga partierna har avlämnat en gemensam reservation i denna del.

I betänkandet behandlas också vissa motioner från den allmänna motions tiden med yrkanden på vägtrafikbeskattningens område. Utskottet avstyrker även dessa motioner.

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1983/84:178 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601),
2. lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,
3. lag om ändring i lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket,
4. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69).

I propositionen läggs fram förslag om att fordonsskatten och kilometerskatten för släpvagnar av typ påhängsvagn slopas och att en motsvarande höjning görs av skatterna för dragbilar till sådana vagnar. Vissa justeringar föreslås även av fordonsskattesatserna för andra lastbilar och släpvagnar.

Utöver denna omfördelning av vägtrafikskatten föreslås att fordonsskatten generellt höjs med ca 24 procent för de flesta slags fordon. Höjningen skall finansiera den i budgetpropositionen föreslagna ökningen av anslagen till drift av vägarna.

Vägtrafikskatten för motorfordon som är av årsmodell 1950 eller äldre slopas.

Ändringar föreslås vidare när det gäller avräkningen av kilometerskatt när svenska fordon används i Finland. För utländska fordon som används i Sverige föreslås ändringar i skattesatserna och debiteringsförfarandet.

Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 1985.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)

Härigenom föreskrivs att 2, 5, 6, 29, 36 och 41 §§ samt bilagorna 1 och 2 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Fordonsskatt utgår för motorfordon, traktor, motorredskap eller släpvagn, om fordonet är eller bör vara registrerat och *ej* är avställt (skattepliktigt fordon).

Utöver fordonsskatt utgår kilometerskatt för skattepliktig bil, som är inrättad för att drivas med annat drivmedel än bensin eller gasol samt för skattepliktig släpvagn med skattevikt över 3 000 kilogram, som *drages* av sådan bil (kilometerskattepliktigt fordon).

Om undantag från skatteplikt *föreskrives* i 6 §.

Fordonsskatt utgår för motorfordon, traktor, motorredskap eller släpvagn, om fordonet är eller bör vara registrerat och *inte* är avställt (skattepliktigt fordon). *En påhängsvagn med en skattevikt över 3 000 kilogram är dock inte skattepliktig om den dras uteslutande av bilar som inte är bensin- eller gasoldrivna.*

Utöver fordonsskatt utgår kilometerskatt för skattepliktig bil, som är inrättad för att drivas med annat drivmedel än bensin eller gasol samt för skattepliktig släpvagn med skattevikt över 3 000 kilogram, som *dras* av sådan bil (kilometerskattepliktigt fordon).

Om undantag från skatteplikt *föreskrivs* i 6 §.

5 §

Med skattevikt avses den vikt efter vilken vägtrafikskatt beräknas. Skattevikten utgör för

personbil, motorcykel, tjänstevikten
traktor eller motorredskap

buss, lastbil eller annan
släpvagn än påhängsvagn

påhängsvagn

totalvikten, dock högst den bruttovikt, med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggitryck

den del av fordonets totalvikt som vilar på dess fasta axel eller fasta axlar, dock högst den bruttovikt, med vilken fordonet får föras på väg, som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggitryck.

Kan en buss, lastbil eller släpvagn föras med två eller flera olika karosserier beräknas skattevikten

¹ Lagen omtryckt 1979: 280.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 869.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

efter det karosseri som ger högst totalvikt för fordonet. I fråga om lastbil som kan förses med anordning för påhängsvagn beräknas dock skattevikten efter fordonets totalvikt med sådan anordning.

6 §

Från skatteplikt *undantages* motorcykel, som är inrättad som invalidfordon och som är konstruerad för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.

Från skatteplikt *undantas* 1. motorcykel, som är inrättad som invalidfordon och som är konstruerad för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen,

2. motorfordon som enligt bilregistret har årsmodellbeteckning 1950 eller äldre.

Regeringen får under förutsättning av ömsesidighet förordna om undantag från skatteplikt för fordon, som äges av den som är anställd vid främmande lands beskickning eller konsulat i Sverige och som ej är svensk medborgare.

29 §

Skatt och skattetillägg anges i helt krontal, så att öretal bortfaller.

Skattebelopp under *tio* kronor behöver *icke* betalas in till staten och återbetalas *ej* heller.

Skattebelopp under 25 kronor behöver *inte* betalas in till staten och återbetalas *inte* heller.

36 §

Bestämmelsen i 34 § första stycket gäller även föraren, om han kände till hindret för fordonets brukande. Detta gäller dock icke när fordonet brukas vid besiktning eller inspektion enligt 35 § fordonskungörelsen (1972: 595).

Bestämmelserna i 34 § första och tredje styckena gäller även föraren, om han kände till hindret för fordonets brukande. Detta gäller dock icke när fordonet brukas vid besiktning eller inspektion enligt 35 § fordonskungörelsen (1972: 595).

41 §

Har för kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn som använts utom riket där utgått skatt eller avgift för trafik med eller innehav av fordonet återbetalas fordonsskatt för varje dygn för vilket skatt eller avgift har erlagts i utlandet med ett belopp som motsvarar 3 procent av skatten för den månad under vilken användningen skett. Motsvarande gäller när sådant fordon använts i Norge och där utgått kilometerskatt för fordonet.

Har kilometerskattepliktig lastbil, buss eller släpvagn använts utom riket avräknas kilometerskatt som belöper på körsträckan i utlandet. Motsvarande gäller i fråga om kilometerskattepliktig personbil

Har *en* kilometerskattepliktig lastbil, buss eller släpvagn använts utom riket avräknas kilometerskatt som belöper på körsträckan i utlandet. Motsvarande gäller i fråga om *en* kilometerskattepliktig personbil

Nuvarande lydelse

som använts utom riket i annat land än Norge.

Föreslagen lydelse

som *har* använts utom riket i annat land än Norge eller Finland. Avräkning av kilometerskatt för en lastbil eller en släpvagn som har använts i Norge eller för en lastbil, buss eller släpvagn som har använts i Finland sker endast om skatt har betalats för användningen av fordonet där.

Som förutsättning för återbetalning eller avräkning enligt första eller andra stycket gäller att meddelade föreskrifter i fråga om lämnande av uppgifter i samband med användning utom riket iakttagits.

Bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)²

Nuvarande lydelse

Fordonsskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar			
1 Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0— 75 76—	75 100	0 0
2 Annan motorcykel	0—	150	0
B Personbilar			
	0— 900 901—	280 355	0 75
C Bussar			
1 Buss som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001—	280 309 715	0 29 0
2 Annan buss	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 7 000 7 001—10 000 10 001—30 000 30 001—	280 309 715 1 155 1 995 11 795	0 29 11 28 49 0
D Lastbilar			
1 Lastbil som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001—	280 309 715	0 29 0
2 Annan lastbil			
2.1 med anordning för påhängsvagn med två hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 7 000 7 001—10 000 10 001—15 000 15 001—	280 309 715 1 355 2 765 6 965	0 29 16 47 84 113
med tre eller flera hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 8 000 8 001—12 000 12 001—18 000 18 001—27 000 27 001—	280 309 715 1 365 2 765 6 965 14 705	0 29 13 35 70 86 0

² Senaste lydelse 1980: 679.

Nuvarande lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
2.2 utan anordning för påhängsvagn med två hjulaxlar			
	0— 1 600	280	0
	1 601— 3 000	309	29
	3 001— 6 000	715	5
	6 001—10 000	865	19
	10 001—14 000	1 625	57
	14 001—17 000	3 905	104
	17 001—	7 025	136
med tre eller flera hjulaxlar			
	0— 1 600	280	0
	1 601— 3 000	309	29
	3 001— 6 000	714	3
	6 001—11 000	804	9
	11 001—15 000	1 254	45
	15 001—18 000	3 054	80
	18 001—27 000	5 454	103
	27 001—	14 724	0
E Traktorer och motorredskap			
1 Trafiktraktor och registre- rat motorredskap som in- rättats för drift med an- nat drivmedel än bränn- olja			
	0— 1 300	300	0
	1 301— 3 000	345	45
	3 001— 7 000	1 140	75
	7 001—	4 200	135
2 Trafiktraktor och registre- rat motorredskap som in- rättats för drift med brännolja			
	0— 1 300	465	0
	1 301— 3 000	540	75
	3 001— 7 000	1 815	120
	7 001—	6 615	215
3 Traktor klass II			
	0— 2 500	120	0
	2 501—	180	0
F Släpvagnar			
1 Släpvagnar med skatte- vikt högst 3 000 kilogram <i>påhängsvagn</i>			
	0— 1 000	180	0
	1 001— 3 000	205	25
<i>annan släpvagn</i>			
	0— 1 000	120	0
	1 001— 3 000	137	17
2 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som <i>drages uteslutande</i> av bensin- eller gasoldrivet motorfordon ¹			
2.1 <i>påhängsvagnar</i>			
<i>med en hjulaxel</i>			
	3 001—	693	13
<i>med två eller flera</i> <i>hjulaxlar</i>			
	3 001—13 000	690	10
	13 001—	1 680	0

¹ Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon *utgår* skatt enligt 3.Drages släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap *utgår* skatt enligt 4.

Nuvarande lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
2.2 <i>andra släpvnagar</i> med en hjulaxel	3 001–	469	9
med två hjulaxlar	3 001–13 000	467	7
	13 001–	1 160	0
med tre eller flera hjulaxlar	3 001–13 000	465	5
	13 001–	960	0
3 Kilometerskatte- pliktiga släpvnagar			
3.1 <i>påhängsvagnar</i> med en hjulaxel	3 001– 6 000	315	25
	6 001– 8 000	1 065	37
	8 001–	1 805	57
med två eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	309	19
	8 001–10 000	1 259	30
	10 001–14 000	1 859	50
	14 001–19 000	3 859	65
	19 001–	7 109	0
3.2 <i>andra släpvnagar</i> med en hjulaxel	3 001– 5 000	215	20
	5 001– 8 000	615	22
	8 001–	1 275	41
med två hjulaxlar	3 001– 8 000	207	13
	8 001–11 000	857	21
	11 001–14 000	1 487	33
	14 001–17 000	2 477	41
	17 001–	3 707	56
med tre eller flera hjulaxlar	3 001–11 000	204	9
	11 001–17 000	924	17
	17 001–25 000	1 944	30
	25 001–32 000	4 344	48
	32 001–	7 704	0
4 Släpvnagar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som <i>drages</i> av trafik- traktor eller registrerat motorredskap ²			
4.1 <i>påhängsvagnar</i> med en hjulaxel	3 001– 6 000	1 020	60
	6 001–	2 820	103
med två eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	1 010	51
	8 001–11 000	3 560	129
	11 001–20 000	7 430	163
	20 001–	22 100	5

² *Drages* släpvnag även av kilometerskattepliktigt fordon *utgår* skatt enligt 3.

Nuvarande lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
4.2 andra släpvagnar med en hjulaxel	3 001– 8 000	690	51
	8 001–	3 240	113
med två hjulaxlar	3 001– 8 000	670	29
	8 001–11 000	2 120	76
	11 001–17 000	4 400	193
	17 001–	15 980	197
med tre eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	665	25
	8 001–11 000	1 915	24
	11 001–14 000	2 635	54
	14 001–20 000	4 255	91
	20 001–25 000	9 715	112
	25 001–30 000	15 315	156
	30 001–35 000	23 115	90
	35 001–	27 615	5

*Föreslagen lydelse***Fordonsskatt**

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar			
1 Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0– 75	100	0
	76–	125	0
2 Annan motorcykel	0–	200	0
B Personbilar	0– 900	355	0
	901–	445	90
C Bussar			
1 Buss som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0– 1 600	355	0
	1 601– 3 000	391	36
	3 001–	895	0
2 Annan buss	0– 1 600	355	0
	1 601– 3 000	391	36
	3 001– 7 000	895	14
	7 001–10 000	1 455	35
	10 001–30 000	2 505	61
	30 001–	14 705	0

Föreslagen lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
D Lastbilar			
1 Lastbil som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001—	355 391 895	0 36 0
2 Annan lastbil			
2.1 med anordning för påhängsvagn med två hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 6 000 6 001—10 000 10 001—14 000 14 001—	540 565 915 2 235 4 475 9 475	0 25 44 56 125 220
med tre eller flera hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 6 000 6 001—11 000 11 001—15 000 15 001—18 000 18 001—23 000 23 001—27 000 27 001—	540 565 915 2 415 5 515 8 515 11 155 19 155 24 595	0 25 50 62 75 88 160 136 0
2.2 utan anordning för påhängsvagn med två hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 6 000 6 001—10 000 10 001—14 000 14 001—17 000 17 001—	355 391 895 1 105 2 105 4 985 8 855	0 36 7 25 72 129 169
med tre eller flera hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 6 000 6 001—11 000 11 001—15 000 15 001—18 000 18 001—27 000 27 001—	355 391 895 1 015 1 665 3 945 6 975 18 315	0 36 4 13 57 101 126 0
E Traktorer och motor- redskap			
1 Trafiktraktor och registre- rat motorredskap som in- rättats för drift med an- nat drivmedel än bränn- olja	0— 1 300 1 301— 3 000 3 001— 7 000 7 001—	370 425 1 360 5 160	0 55 95 168

Föreslagen lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
2 Trafiktraktor och registre- rat motorredskap som in- rättats för drift med bränsolja	0— 1 300 1 301— 3 000 3 001— 7 000 7 001—	535 620 2 065 7 665	0 85 140 245
3 Traktor klass II	0— 2 500 2 501—	150 225	0 0
F Släpvagnar			
1 Släpvagnar med skatte- vikt högst 3 000 kilo- gram	0— 1 000 1 001— 3 000	150 170	0 21
2 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som dras av en bensin- eller gasoldriven bil ¹ med en hjulaxel	3 001—	580	11
med två hjulaxlar	3 001— 13 000 13 001—	580 1 480	9 0
med tre eller flera hjulaxlar	3 001— 13 000 13 001—	580 1 180	6 0
3 Kilometerskatte- pliktiga släpvagnar			
3.1 styraxel för påhängsvagn med en hjulaxel	3 001— 5 000 5 001— 8 000 8 001—	630 1 770 4 380	57 87 161
med två eller flera hjulaxlar	3 001— 8 000 8 001— 11 000 11 001— 14 000 14 001—	610 2 160 4 020 6 810	31 62 93 130
3.2 andra släpvagnar med en hjulaxel	3 001— 5 000 5 001— 8 000 8 001—	320 800 1 730	24 31 52
med två hjulaxlar	3 001— 8 000 8 001— 11 000 11 001— 14 000 14 001— 17 000 17 001—	310 1 160 2 090 3 500 5 360	17 31 47 62 68
med tre eller flera hjulaxlar	3 001— 11 000 11 001— 17 000 17 001— 25 000 25 001— 32 000 32 001—	300 1 180 2 620 5 820 9 530	11 24 40 53 0

¹ Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av kilometerskattepliktigt fordon tas skatt ut enligt 3. Dras släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap tas skatt ut enligt 4.

Föreslagen lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som dras av en trafik- traktor eller ett regi- strerat motorredskap ²			
med en hjulaxel	3 001— 8 000	830	57
	8 001—	3 680	127
med två hjulaxlar	3 001— 8 000	820	34
	8 001—11 000	2 520	85
	11 001—17 000	5 070	216
	17 001—	18 030	221
med tre eller flera hjulaxlar	3 001—11 000	730	28
	11 001—14 000	2 970	72
	14 001—20 000	5 130	113
	20 001—25 000	11 910	137
	25 001—30 000	18 760	143
	30 001—35 000	25 910	101
	35 001—	30 960	6

² Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av kilometerskattepliktigt fordon tas skatt ut enligt 3.

Bilaga 2 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)³

Nuvarande lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, öre för 10 kilometer	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
1 Personbil	0— 900	100	0
	901—	108,5	8,5
2 Buss	0— 1 600	119	0
	1 601—	119,3	0,3
3 Lastbil	0— 1 600	119	0
	1 601—	120	1,03
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages av kilometer- skattepliktigt fordon			
med en hjulaxel	3 001—	62	0,55
med två hjulaxlar	3 001—11 000	61	0,46
	11 001—	97,8	0,85
med tre eller flera hjulaxlar	3 001—11 000	59	0,36
	11 001—	87,8	0,68

Är kilometerskattepliktig bil inte inrättad för drift med brännolja utgår skatt med 80 procent av angivna belopp.

Föreslagen lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, öre för 10 kilometer	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
1 Personbil	0— 900	100	0
	901—	108,5	8,5
2 Buss	0— 1 600	119	0
	1 601—	119,3	0,3
3 Lastbil			
3.1 med anordning för påhängsvagn	0— 1 600	199	0
	1 601—	200	1,45
3.2 annan lastbil	0— 1 600	119	0
	1 601—	120	1,03

³ Senaste lydelse 1982: 994.

Föreslagen lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som dras av ett kilometer- skattepliktigt fordon			
4.1 styraxel för påhängsvagn med en hjulaxel	3 001—	65	1,90
med två eller flera hjulaxlar	3 001—	60	1,30
4.2 annan släpvagn med en hjulaxel	3 001—	62	0,55
med två hjulaxlar	3 001—11 000 11 001—	61 97,8	0,46 0,85
med tre eller flera hjulaxlar	3 001—11 000 11 001—	59 87,8	0,36 0,68

Är kilometerskattepliktig bil inte inrättad för drift med brännolja utgår skatt med 80 procent av angivna belopp.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

2. Debiteras under tiden den 1 juni — den 31 december 1984 fordons-
skatt som hänför sig till tid efter ikraftträdandet, får fordonsskatten för
denna tid beräknas enligt de nya skattesatserna.

3. Föreligger vid ikraftträdandet brukandeförbud enligt 16 § första
stycket eller 21 § första stycket 2 för ett fordon som inte längre skall vara
skattepliktigt enligt de nya bestämmelserna i 2 § första stycket eller 6 §
första stycket 2, tillämpas de angivna bestämmelserna om brukandeförbud
för ett sådant fordon även efter ikraftträdandet.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976: 339) om saluvagnsskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1976: 339) om saluvagnsskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Saluvagnsskatt utgår för helt kalenderår räknat med

femhundrasjuttiofem kronor för bil,

*ett*hundra kronor för motorcykel,

*ett*hundrasextio kronor för traktor, motorredskap eller släpvagn.

125 kronor för motorcykel,

200 kronor för traktor, motor-

redskap eller släpvagn.

Saluvagnsskatt erlägges för det antal fordon av varje slag som den skattskyldige önskar använda med stöd av licensen.

Skatt anges i helt krontal, så att öretal bortfaller.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. De nya bestämmelserna tillämpas redan före ikraftträdandet i fråga om saluvagnsskatt för år 1985.

¹ Senaste lydelse 1978: 122.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket

dels att 1–2 och 4–8 §§ samt bilagorna 1 och 2 till lagen skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 6 a, 7 a, 8 a och 8 b §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

För här i riket icke registrerad bil, motorcykel eller släpvagn som införes från utlandet för tillfälligt brukande erlägges vägtrafikskatt till staten enligt denna lag i form av fordonsskatt och kilometerskatt.

Beteckning som användes i denna lag har samma betydelse som i vägtrafikskattelagen (1973: 601). Som totalvikt för påhängsvagn skall dock gälla högst tio ton om påhängsvagnen är försedd med en axel, högst sexton ton om påhängsvagnen är försedd med en boggi och högst tjugo ton om påhängsvagnen är försedd med två axlar, som icke utgör en boggi.

Fordonsskatt enligt denna lag utgår för fordon, som avses i 1 § och vars tjänstevikt överstiger sextio kilogram. Skatten utgår för varje påbörjad dag enligt bilaga 1.

Kilometerskatt enligt denna lag utgår för brännoljedriven lastbil eller brännoljedriven buss. Sådan skatt utgår också för släpvagn, som drages eller avses att dragas av brännoljedriven lastbil eller brännoljedriven buss och vars totalvikt överstiger 10 000 kilogram.

Föreslagen lydelse

1 §

Fordonsskatt och kilometerskatt betalas enligt denna lag för bilar, motorcyklar och andra släpvnar än påhängsvagnar som har införts till landet för tillfälligt brukande här och som inte är registrerade här.

Beteckning som används i denna lag har samma betydelse som i vägtrafikskattelagen (1973: 601).

2 §

Fordonsskatt enligt denna lag utgår för fordon, som avses i 1 § och vars tjänstevikt överstiger sextio kilogram. Skatten utgår för varje påbörjat dygn enligt bilaga 1.

4 §

Kilometerskatt tas ut för brännoljedrivna lastbilar eller brännoljedrivna bussar. Sådan skatt tas också ut för andra släpvnar än påhängsvagnar om de dras eller avses att dras av brännoljedriven lastbil eller brännoljedriven buss. Utgör släpvnagen inte styraxel för påhängsvagn tas dock kilometerskatt ut endast om dess totalvikt överstiger 10 000 kilogram.

Nuvarande lydelse

Kilometerskatt *utgår* enligt bilaga 2 för varje helt tiotal kilometer av den körsträcka fordonet tillryggalägger här i riket. Körsträckan *fastställs* schablonmässigt. *Uppgår* den sammanlagda körsträckan till högst femtio kilometer, *utgår ej skatt*.

Vägfrafikskatt enligt denna lag *erlägges, om ej annat sägs, i samband med fordonets införsel*.

Föreligger särskilda skäl får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer *medge* att skatt *får* betalas i annan ordning än som anges i första stycket.

Inträder skyldighet att *erlägga fordonsskatt enligt denna lag för fordon som enligt 3 § undantagits från sådan skatt, erlägges skatten utan dröjsmål till tullmyndighet. Detsamma gäller om fordonsskatt eller kilometerskatt skall utgå med högre belopp än som erlagts i samband med införseln*.

Underlåter någon att *fullgöra vad som åligger honom enligt första stycket, förordnar länsstyrelsen på anmälan av generaltullstyrelsen att fordonet skall omhändertagas av polismyndighet*.

Föreslagen lydelse

Kilometerskatt *tas* enligt bilaga 2 *ut* för varje helt tiotal kilometer av den körsträcka fordonet tillryggalägger här i riket. Körsträckan *fastställs* schablonmässigt. *Skatt tas dock inte ut om den sammanlagda körsträckan är högst femtio kilometer*.

5 §

Vägfrafikskatt enligt denna lag *betalas till tullmyndighet i samband med att fordonet förs ut ur landet*.

Förtullas ett fordon för vilket skattskyldighet föreligger enligt denna lag, betalas skatten in i den ordning som föreskrivs av den tullmyndighet hos vilken fordonet förtullas.

Föreligger särskilda skäl får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer *föreskriva* att skatt *skall* betalas i annan ordning än som anges i första stycket.

6 §

När ett fordon för vilket skatt *skall* betalas förs in i landet, *skall tullmyndigheten utfärda en införselhandling, där införseldagen och övriga uppgifter som erfordras för debitering och kontroll av skatten anges*.

Införselhandlingen skall medföra fordonet så länge det befinner sig i Sverige. Den skall uppvisas om polisman eller tulltjänsteman begär det.

6 a §

Vid utförsel av ett skattepliktigt fordon *skall införselhandling enligt 6 § företas av den som svarar för fordonet. Detsamma gäller när skatt skall betalas enligt 5 § andra stycket*.

Saknas införselhandling i fall som avses i första stycket, skall kilometerskatt debiteras efter en kör-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

sträcka om 400 kilometer för varje påbörjat dygn fordonet befunnit sig här i riket. Är det uppenbart att körsträckan varit längre skall dock den verkliga körsträckan läggas till grund för debiteringen. Kan antalet dygn fordonet befunnit sig här inte utredas, skall vid debitering av fordonsskatt och kilometerskatt vistelsens längd uppskattas efter vad som är skäligt.

7 §

Då fordon som avses i 1 § återutföres ur riket eller tiden för dess tillfälliga brukande annars utgått, erlägges, om skatt i strid mot vad som föreskrives i denna lag ej betalats till fullo, felande belopp utan anmaning till tullmyndigheten i utförselorten om fordonet återutföres och annars till den tullmyndighet, hos vilken fordonet förtullas.

Skattskyldig för ett visst fordon är den som svarar för det när fordonet förs ut ur landet eller när det förtullas eller skatten annars skall betalas. Den som inför eller här i landet förvärvar, lånar, hyr, förflyttar eller förvarar ett skattepliktigt fordon svarar tillsammans med den som är skattskyldig för betalningen av skatten.

Har skatt betalats med högre belopp än som svarar mot den tid eller den körsträcka för vilken skatt skall utgå, återbetalas efter ansökan överskjutande belopp av tullmyndigheten. Återbetalning sker ej av belopp som understiger 50 kronor per fordon och resa.

7 a §

Betalas inte skatt när ett skattepliktigt fordon skall föras ut ur riket, får tullmyndigheten i utförselorten omhändertaga fordonet. I fall som avses i 5 § andra stycket får tullmyndighet omhändertaga ett fordon för vilket skatt inte betalas i föreskriven ordning.

Har ett fordon omhändertagits enligt första stycket tas skatten ut i den ordning som föreskrivs i tullagen (1973:670) och tullstadgan (1973:671) för fall när tull och annan införselavgift skall tas ut av vara.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Brukar någon fordon, för vilket skatt enligt denna lag skall utgå, utan att skatt erlagts eller medgivande enligt 5 § andra stycket lämnats, dömes till böter. Har brukandet föranletts av oförutsedd händelse eller är gärningen att anse som ringa skall ej dömas till ansvar.

Kan införselhandling inte företas i fall som avses i 6 § andra stycket eller i 6 a § första stycket, skall den som svarar för fordonet dömas till böter, högst ettusen kronor.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet till tullmyndighet lämnar en felaktig uppgift om ett fordon's väglängdmätarställning eller om annat förhållande som är av betydelse för fastställande av skatt enligt denna lag, skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om gärningen inte är belagd med straff i skattebrottslagen (1971:69).

8 a §

Vid förundersökning rörande brott enligt denna lag får åklagaren eller, om polismyndighet bedriver undersökningen, denna anlita biträde av tullmyndighet. Detsamma gäller vid förundersökning rörande sådant brott enligt skattebrottslagen (1971:69) som gäller skatt enligt denna lag.

Innan förundersökningen hunnit inledas får tulltjänsteman hålla förhör och vidta annan åtgärd i syfte att utreda brottet, om åtgärden inte kan uppskjutas utan olägenhet.

8 b §

Finner tullmyndighet att ett beslut av myndigheten om skatt blivit felaktigt, får myndigheten meddela beslut om rättelse. Har det tidigare beslutet överklagats, eller har tiden för överklagande gått ut, får beslut om rättelse inte meddelas.

Bilaga 1 till lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket

Nuvarande lydelse

Fordonsskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för <i>påbörjad dag</i>
1. <i>Motorcykel</i>	—	0,25
2. <i>Personbil</i>	—	1
3. <i>Släpvagn, kopplad till eller avsedd att kopp- till personbil</i>	—	0,25
4. <i>Lastbil, buss eller släpvagn, kopplad till eller avsedd att kopplas till lastbil eller buss</i>	0—10 000 10 001—15 000 15 001—20 000 20 001—	6 11 22 33

Föreslagen lydelse

Fordonsskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för <i>påbörjat dygn</i>
1. <i>Motorcyklar</i>	—	0,25
2. <i>Personbilar</i>	—	1
3. <i>Släpvagnar, kopplade till eller avsedda att kopplas till personbilar</i>	—	0,25
4. <i>Lastbilar, bussar eller släpvagnar, kopplade till eller avsedda att kopplas till lastbilar eller bussar</i>	0—10 000 10 001—15 000 15 001—20 000 20 001—	8 14 27 41

Bilaga 2 till lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket¹

Nuvarande lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för 10 kilometer
1. <i>Brännoljedriven lastbil</i>	0–10 000	1,70
	10 001–15 000	2,40
	15 001–20 000	2,90
	20 001–	3,40
2. <i>Brännoljedriven buss</i>	0–10 000	1,30
	10 001–15 000	1,55
	15 001–20 000	1,70
	20 001–	1,85
3. <i>Släpvagn kopplad till eller avsedd att kopplas till brännoljedriven lastbil eller brännoljedriven buss</i>	10 001–15 000	0,50
	15 001–20 000	0,75
	20 001–	1,05

Föreslagen lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för 10 kilometer
1 <i>Brännoljedrivna lastbilar</i>		
1.1 <i>med anordning för påhängsvagn</i>	0–10 000	2,70
	10 001–15 000	3,70
	15 001–20 000	4,40
	20 001–	5,10
1.2 <i>övriga</i>	0–10 000	1,70
	10 001–15 000	2,40
	15 001–20 000	2,90
	20 001–	3,40
2 <i>Brännoljedrivna bussar</i>	0–10 000	1,30
	10 001–15 000	1,55
	15 001–20 000	1,70
	20 001–	1,85
3 <i>Släpvagnar kopplade till eller avsedda att kopplas till brännoljedrivna lastbilar eller brännoljedrivna bussar</i>		
3.1 <i>Styraxel för påhängsvagn</i>	0–10 000	1,75
	10 001–	2,25
3.2 <i>Övriga</i>	10 001–15 000	1,25
	15 001–20 000	1,50
	20 001–	1,75

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

2. De äldre bestämmelserna tillämpas dock fortfarande vid beskattning-
en av fordon som har förts in i landet före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1980: 680.

4 Förslag till

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971: 69) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908: 128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927: 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928: 370), förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt, lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958: 295) om sjömansskatt, lagen (1982: 1194) om hyreshusavgift, lagen (1983: 219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983: 1086) om vinstdelningsskatt,

2. lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

2. lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), *lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket*, lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

¹ Lydelse enligt SKU 1983/84: 22.

3. lagen (1981:691) om socialavgifter.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av proposition 1983/84:178

1983/84:2849 av Sven Henricsson m. fl. (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen med godkännande av propositionen i övrigt hos regeringen beslutar hemställa om ett nytt förslag till omfördelning av fordons- och kilometerskatten med beaktande av de synpunkter som framförts i motionen.

1983/84:2850 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att avslå propositionen beträffande höjningen av fordonsskatten.

1983/84:2851 av Rune Torwald (c) och Gösta Andersson (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar att någon särskild fordons- och kilometerskatt ej skall införas för dolly-utrustade påhängsvagnar,

2. att riksdagen beslutar att avräkningsförfarandet när svenska fordon används i Finland ej skall ändras.

1983/84:2852 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen avslår propositionen och begär att regeringen lägger fram ett nytt förslag som innebär att den generella höjningen utgår och att fordonskombinationer med lika axelarrangemang och samma skattevikt beskattas efter samma skatteskala, oavsett om det finns en fast eller lös styraxel i kombinationen.

1983/84:2853 av Jan-Erik Wikström m. fl. (fp)

I motionen yrkas att riksdagen avslår propositionen i de delar som avser generell höjning av fordonsskatt, saluvagnsskatt samt skatt på vissa fordon som ej är registrerade i riket.

Motion väckt med anledning av proposition 1983/84:65

1983/84:269 av Lars Werner m. fl. (vpk)

såvitt avser yrkande

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om en översyn av skatten på den tunga landsvägstrafiken.

Motioner väckta under allmänna motionstiden

1983/84:1134 av Kjell Mattsson (c) och Elving Andersson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att uppdra åt Nordiska rådets svenska delegation att aktualisera frågan om samordnade tariffsystem för lastfordonstrafiken i enlighet med vad som anförs i motionen.

1983/84:1137 av Bengt Silfverstrand (s) och Hans Pettersson i Helsingborg (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av nuvarande besiktnings- och beskattningsregler för traktorsläp.

1983/84:2163 av Wiggo Komstedt (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om sådan ändring av vägtrafikskattelagen att fastställelse av fordons- och kilometerskatt ej skall ske i fall där fordon av vägtrafikmyndighet åsatts för låg skattevikt.

1983/84:2519 (jfr 2518) av Rolf Clarkson m. fl. (m)

såvitt avser yrkandena

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförs under avsnittet Bilen och skatterna,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförs under avsnittet Avställning av bil.

Utskottet

I propositionen föreslås en generell höjning av fordonsskatten med ca 24 %. Fordonsskatten och kilometerskatten för motorfordon av årsmodell 1950 eller äldre skall däremot enligt förslaget upphöra. Vidare innebär förslaget att fordonsskatten och kilometerskatten för kilometerskattepliktiga påhängsvagnar slopas och ersätts med höjda skatter för dragbilarna. I samband därmed föreslås vissa justeringar av fordonsskatten för övriga lastbilar och släpvagnar. Slutligen föreslås att beskattningen av utländska fordon ändras i vissa avseenden och att rätten till avräkning av kilometerskatt när svenska personbilar används i Finland slopas. För svenska lastbilar, bussar och släpvagnar som används i Finland skall enligt förslaget avräkning-
en i fortsättningen ske efter särskild ansökan.

Förslaget medför ändringar i vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1976:339) om saluvagnsskatt, lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket samt skattebrottslagen (1971:69). Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 1985.

Syftet med den generella höjningen av fordonsskatten är att finansiera en höjning av anslagen till driften av det statliga och kommunala vägnätet med sammanlagt 564 milj. kr. för verksamhetsåret 1985. I övrigt bygger propositionen huvudsakligen på vägtrafikskatteutredningens betänkande Beskattningen av påhängsvagnar (Ds Fi 1983:5).

Sven Henricsson m. fl. (vpk) godtar i motion 2849 propositionen men begär ett nytt förslag till omfördelning av fordons- och kilometerskatten så att en större del av skattebördan läggs på den tyngre lastbilstrafiken. Lars Werner m. fl. (vpk) har i samma syfte i motion 269 begärt en översyn av skatten på den tyngre lastbilstrafiken. De borgerliga partierna avvisar däremot förslaget till en generell fordonsskattehöjning. Sålunda yrkas i

motion 2852 av Knut Wachtmeister m. fl. (m) avslag på propositionen och ett nytt förslag som bl. a. innebär att den generella höjningen av fordonsskatten utgår. Även i motionerna 2850 av Stig Josefson m. fl. (c) och 2853 av Jan-Erik Wikström m. fl. (fp) yrkas avslag på förslaget om en generell höjning av fordonsskatten. Vidare har Rolf Clarkson m. fl. (m) i motion 2519, som väckts under den allmänna motionstiden, yrkat att fordonsskatten skall vara oförändrad.

I fråga om omläggningen av fordonsskatten och kilometerskatten för dragbilar och påhängsvagnar resp. lastbilar och släpvagnar har i m-motionen 2852 samt i motion 2851 av Rune Torwald och Gösta Andersson (båda c) invändningar rests mot den särskilda beskattningen av styraxlar för påhängsvagnar eller s. k. dollys. Motionärernas yrkanden går ut på att fordon och fordonskombinationer med samma axelarrangemang och skattevikt bör beskattas efter samma skatteskala oavsett om det finns fast axel eller en lös styraxel i kombinationen. Enligt motionärerna missgynnar förslaget kombinationer med dubbla påhängsvagnar och dollys, dels i förhållande till den nuvarande beskattningen, dels i förhållande till motsvarande fordonskombinationer med fasta axlar.

När det slutligen gäller de föreslagna ändringarna i reglerna om avräkning av kilometerskatt när svenska fordon används i Finland har Rune Torwald och Gösta Andersson (båda c) i motion 2851 yrkat avslag på propositionen i denna del. Motionärerna anser att ett ansökningsförfarande innebär en väsentligt ökad byråkrati som inte bara belastar länsstyrelserna utan framför allt de enskilda företagen.

Utskottet finner i likhet med finansministern att det är motiverat att finansiera de höjda anslagen för driften av det allmänna vägnätet med en generell höjning av fordonsskatten. Utskottet beaktar därvid bl. a. att fordonsskatten för personbilar och motorcyklar inte har höjts sedan april 1977 och att fordonsskatten för lastbilar, släpvagnar och bussar – bortsett från en etappvis omfördelning av skatten under 1970-talet – inte höjts generellt så länge den gällande vägtrafikskattelagen varit i kraft. Den föreslagna höjningen av skatten finner utskottet väl avvägd.

Vad härefter angår den föreslagna skatteomläggningen av dragbilar m. m. konstaterar utskottet att det råder en bred enighet om att omläggningen i princip är välmotiverad. Omläggningen är enligt utskottets mening ägnad att förbättra konkurrensförhållandena inom transportsektorn i vad avser användningen av svenska resp. utländska påhängsvagnar. Problemet hur en lämplig beskattning av s. k. dollys skall utformas får anses utgöra en detaljfråga i sammanhanget med hänsyn till den begränsade förekomsten av sådana anordningar. Utskottet delar finansministerns bedömning att en förhöjd skatt måste tas ut på dollys om skatten på påhängsvagnar slopas. Annars skulle – som finansministern påpekar – ekipage som består av en dolly och en påhängsvagn och som alltså fungerar som släpvagn gynnas på ett otillbörligt sätt. Då det torde vara praktiskt omöjligt att bestämma skatten

med hänsyn till vikten och axelarrangemanget hos den påhängsvagn som för tillfället är kopplad till dollyn – olika påhängsvagnar kan ju användas till samma dolly – måste skatten i viss mån schabloniseras. Vid bestämmandet av skattesatserna för fordonsskatten bör därvid enligt utskottet antas att dollys av vanliga typer används tillsammans med de mest frekventa typerna av påhängsvagnar. Av propositionen framgår att de föreslagna skattesatserna avpassats med hänsyn härtill och dessutom något reducerats i förhållande till vägtrafikskatteutredningens förslag mot bakgrund av viss kritik under remissbehandlingen av utredningsförslaget. En naturlig följd av denna princip är att vissa lättare fordonskombinationer vari dolly ingår får en högre skattebelastning än motsvarande ekipage bestående av lastbil och släpvagn, medan däremot andra tyngre kombinationer med dolly kan bli lindrigare beskattade än motsvarande lastbilsekipage. Hur beskattningen kommer att slå i det enskilda fallet blir beroende av hur kombinationen sätts ihop. Utskottet finner de föreslagna skattesatserna för dollys lämpligt avvägda.

Med hänsyn till att svenska kilometerskattepliktiga personbilar som används i Finland får drivas med bränsle som inte är vägtrafikbeskattat finner utskottet det vara befogat att slopa rätten till avräkning. För en sådan åtgärd talar också det förhållandet att avräkningsförfarandet blivit alltmer svårhanterligt och svårkontrollerat. Vidare delar utskottet finansministerns bedömning att ett ansökningsförfarande är att föredra framför nuvarande ordning när det gäller lastbilar, bussar och släpvagnar med hänsyn till de administrativa fördelar detta innebär för tullen.

Övriga förslag i propositionen föranleder endast detaljanmärkningar från utskottets sida. När det gäller skattedebiteringen för de utländska fordonen är utskottet för sin del berett att ställa sig bakom propositionen. Då utskottet erfarit att den föreslagna ordningen kan förorsaka visst merarbete för de norska tullmyndigheterna förutsätter utskottet emellertid att frågan tas upp i lämpligt sammanhang inom ramen för det svensk-norska tullsamarbetet. Utskottet tillstyrker också i princip den föreslagna ändringen i 1 § skattebrottslagen. Eftersom ytterligare ändringar i denna paragraf aktualiserats också i andra ännu icke utskottsbehandlade propositioner, anser utskottet att den författningsmässiga regleringen bör anstå till ett senare tillfälle. Slutligen finner utskottet att ändringen i 6 § vägtrafikskattelagen bör kompletteras med en redaktionell ändring i 1 § lagen (1960:603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon.

Med dessa påpekanden och kompletteringar tillstyrker utskottet propositionen och motion 2849 i denna del samt avstyrker motionerna 2850, 2851, 2852 och 2853, liksom även motion 2519 i motsvarande del.

Vad gäller den av vpk väckta frågan om en omfördelning av skatten vill utskottet erinra om att kommunikationsministern i årets budgetproposition anmält att man inom kommunikationsdepartementet påbörjat ett översynsprojekt som syftar till en bättre resursanvändning inom transportsektorn. Projektet tar sikte på att belysa kostnader och avgifter inom de skilda

transportsätten och skall klarlägga vilka skillnader som f. n. råder mellan de olika trafikgrenarna i fråga om kostnadsstruktur och finansiering av fasta kostnader. Förhållandet mellan samhällsekonomiska marginalkostnader för olika person- och godstransporttjänster och motsvarande rörliga avgifter/skatter inom olika trafikgrenar skall studeras och eventuella konkurrens-snedvidande effekter mellan trafikgrenarna och deras betydelse för trafik-fördelningen undersökas. Arbetet beräknas vara klart i mitten av 1984.

Det projektarbete för vilket nu redogjorts torde enligt utskottet tillgodose yrkandet om en översyn i motion 269. Vidare anser utskottet att resultatet av utredningsarbetet bör avvaktas innan ställning tas till den i motion 2849 yrkade omfördelningen av skatten. Utskottet avstyrker därför motionerna i dessa delar.

Utskottet övergår härfter till att behandla vissa motioner och motionsyrkanden på vägtrafikskatteområdet, vilka väckts under den allmänna motionstiden.

I motion 1134 av Kjell Mattsson och Elving Andersson (båda c) begärs att Nordiska rådets svenska delegation skall få i uppdrag att aktualisera en samordning av tariffsystemen för lastfordon inom Norden. Bakgrunden till motionen är att det enligt motionärerna är dyrare att köra svenska fordon i Norge än det är att köra norska bilar i Sverige.

Enligt utskottets mening bör man i första hand eftersträva neutralitet i beskattningen av inhemska och utländska fordon i den meningen att de träffas lika av förekommande konsumtionsskatter, till vilka bl. a. kilometer-skatt räknas. I Sverige har beskattningen av den internationella trafiken utformats med utgångspunkt i denna princip och såvitt utskottet kan bedöma gäller detsamma för Norge. Det finns således enligt utskottets uppfattning f. n. ingen anledning att ta upp frågan inom Nordiska rådet, varför utskottet avstyrker motionen.

I motion 1137 av Bengt Silfverstrand och Hans Pettersson i Helsingborg (båda s) begärs en översyn av nuvarande besiktnings- och beskattningsregler för traktorsläp. Motionärerna motiverar sitt yrkande med att det tidvis förekommer att många släp med bristfälliga draganordningar framförs på allmänna vägar.

Enligt vad utskottet erfarit kommer vägtrafikskatteutredningen att senare i år ta upp beskattningen av traktorer och traktorsläp. Inom kommunikationsdepartementet planeras också en fortsättning av visst utredningsarbete som påbörjats av trafiksäkerhetsverket i syfte att undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas i fråga om motorredskap och traktorer. Utskottet förutsätter att även de frågor som aktualiserats i motionen kommer att behandlas i detta sammanhang samt att utredningsarbetet bedrivs skyndsamt. Någon särskild åtgärd med anledning av motionen är enligt utskottets uppfattning inte påkallad, varför utskottet avstyrker motionen.

I motion 2163 av Wiggo Komstedt (m) yrkas att vägtrafikskattelagen ändras så att för lågt angiven skattevikt i bilregistret inte skall leda till

efterdebitering av vägtrafikskatt hos fordonsägaren. Enligt motionären är det inte rimligt att fordonsägare på grund av felaktigheter begångna av myndigheterna vid en besiktning drabbas av dylika krav.

Utskottet vill inledningsvis påpeka att motionären inte ifrågasatt att skatt bör betalas tillbaka då för hög skatt påförts en fordonsägare på grund av att skattevikten varit för hög enligt bilregistret. En ändring med den ensidiga inriktning till fordonsägarens fördel som motionären förordar ställer sig utskottet tveksamt till. Enligt vad utskottet erfarit har Svenska åkeriförbundet aktualiserat frågan genom en skrivelse till regeringen. Utskottet, som inte vill föregripa regeringens prövning av ärendet, finner att det inte är påkallat att nu vidta någon åtgärd med anledning av motionen och avstyrker således motionen.

I förenämnda motion 2519 av Rolf Clarkson m. fl. (m) begärs ett uttalande att skatterna på bilismen bör vara enkla, rättvisa och generella samt så utformade att bilisten har möjlighet att påverka sina kostnader. Vidare bör enligt motionärerna kilometerskattesystemet avskaffas och riksdagen hos regeringen ge till känna att reglerna för avställning av fordon bör vara så konstruerade att man slipper betala skatt och försäkring om man beslutar att för en längre period inte använda bilen och att kostnaderna för att ställa av ett fordon skall bäras av fordonsägaren.

Utskottet kan i och för sig instämma i att skatterna bör vara så enkla och rättvisa som möjligt men vill samtidigt påpeka att dessa krav ibland strider mot varandra. Ett allmänt uttalande av det slag motionärerna begär finner utskottet inte meningsfullt. Vad särskilt gäller kilometerskatten vill utskottet erinra om att vägtrafikskatteutredningen beräknar att under året lämna ett betänkande som avser en utvärdering av denna skatteform. Även de frågor om avställningsreglernas utformning i framtiden som motionärerna aktualiserat är föremål för översyn av en särskild utredare (Dir 1983:47). Enligt utskottet bör ställning inte tas till frågor om kilometerskattens fortbestånd eller avställningsinstitutets framtida utformning innan resultatet av resp. utredningsarbete föreligger. Med hänsyn till vad nu sagts avstyrker utskottet motionen i berörda delar.

Utskottet hemställer

1. beträffande *lagförslagen i propositionen*

att riksdagen med anledning av proposition 1983/84:178 och motion 1983/84:2849 i denna del och med avslag på motionerna 1983/84:2850, 1983/84:2851, 1983/84:2852, 1983/84:2853 och 1983/84:2519 yrkande 2 i denna del

dels antar de i propositionen framlagda förslagen till

- a) lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601),
- b) lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,
- c) lag om ändring i lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket,

dels antar följande

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1960:603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1960:603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Ägare av bensindrivet motorfordon, vilket enligt 6 § första stycket vägtrafikskattelagen (1973:601) är undantaget från skatteplikt eller för vilket befrielse från skatteplikt är medgiven enligt 40 § första stycket nämnda lag, är berättigad till bidrag enligt denna lag.

Ägare av bensindrivet motorfordon, vilket enligt 6 § första stycket 1 vägtrafikskattelagen (1973:601) är undantaget från skatteplikt eller för vilket befrielse från skatteplikt är medgiven enligt 40 § första stycket nämnda lag, är berättigad till bidrag enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

2. beträffande *skatten på den tyngre trafiken*
att riksdagen avslår motion 1983/84:2849 i denna del och motion 1983/84:269 yrkande 2,
3. beträffande *en samordning av kilometerskatten m. m. inom Norden*
att riksdagen avslår motion 1983/84:1134,
4. beträffande *traktorsläp*
att riksdagen avslår motion 1983/84:1137,
5. beträffande *fastställelse av fordonsskatt vid för lågt angiven skatte-
vikt*
att riksdagen avslår motion 1983/84:2163,
6. beträffande *skatterna på bilismen*
att riksdagen avslår motion 1983/84:2519 yrkande 2 i denna del,
7. beträffande *avställning*
att riksdagen avslår motion 1983/84:2519 yrkande 3.

Stockholm den 3 maj 1984

På skatteutskottets vägnar

RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Lars Hedfors (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m), Bruno Poromaa (s), Erkki Tammenoksa (s) och Göran Riegnell (m)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Lagförslagen i propositionen (mom. 1)

Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Göran Riegnell (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 26 med "Utskottet finner" och slutar på s. 27 med "motsvarande del" bort ha följande lydelse.

Utskottet ställer sig för sin del negativt till en generell höjning av fordonsskatten i syfte att finansiera ökade väganslag. En rad argument som tagits upp i de borgerliga partiernas motioner leder fram till detta ställningstagande.

Redan nu tas mera ut i form av fordonsskatt och kilometerskatt än vad som anslås till underhåll av de statliga vägarna. För nästa budgetår beräknas fordonsskatten och kilometerskatten inbringa 4 150 milj. kr., medan anslaget för vägunderhållet uppgår till 3 961 milj. kr. Med anledning härav saknas anledning att belasta fordonsägarna med ytterligare kostnader för vägändamål. Härtill kommer att bilismen de senaste åren utsatts för en rad skattehöjningar: höjning av bensinskatten, höjning av bilaccisen, försämring av avdragen för resor till och från arbetet för att nämna några exempel. Särskilt hårt drabbar en ytterligare ökning av skattebelastningen på bilismen glesbygdsboende och andra som är nödsakade att hålla sig med bil för att komma till och från arbetet, göra nödvändiga inköpsresor, besöka serviceinrättningar m. m. Det kan vidare ifrågasättas hur mycket ökade statsinkomster som en höjning av fordonsskatten totalt skulle inbringa, eftersom en sådan höjning enligt utskottets uppfattning minskar skattebasen för andra skatter. Enligt utskottet finns dessutom utrymme för ökade väganslag genom besparingar på andra områden.

Vad gäller den speciella frågan om skatten på dollys finner utskottet att det resonemang som förs i propositionen inte är invändningsfritt. Påståendet att en förhöjd skatt måste tas ut på dollys om skatten på påhängsvagnar slopas för att inte ekipage med dolly skall gynnas på ett otillbörligt sätt är endast delvis sant. Tvärtemot vad som sägs i propositionen kommer kombinationer med dubbla påhängsvagnar och dolly att missgynnas i många fall, dels i förhållande till den nuvarande beskattningen, dels i förhållande till skatten på motsvarande fordonskombinationer med fasta axlar. Enligt utskottets uppfattning bör det vara möjligt att skapa mera neutrala skatteregler för dollys. Frågan bör enligt utskottets mening tas upp till förnyad beredning av regeringen.

Då utskottet inte anser det lämpligt att bryta ut de delar ur propositionen som inte är kontroversiella, anser utskottet att propositionen i sin helhet bör avslås och att regeringen bör återkomma med en ny omarbetad proposition i

så god tid att en reform på lastfordonsområdet kan träda i kraft vid nästa årsskifte. Med det sagda avstyrker utskottet propositionen och motion 2849 i denna del samt tillstyrker motionerna 2850, 2851, 2852, och 2853, liksom även motion 2519 yrkande 2 i denna del.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:2519 yrkande 2 i denna del och motion 1983/84:2852, med anledning av proposition 1983/84:178 och motionerna 1983/84:2850, 1983/84:2851 och 1983/84:2853 samt med avslag på motion 1983/84:2849 i denna del

dels avslår de vid propositionen fogade lagförslagen.

dels begär att regeringen lägger fram en omarbetad proposition avseende vägtrafikskatten i enlighet med vad utskottet anført.

Särskilt yttrande

Skatterna på bilismen (mom. 6)

Knut Wachtmeister, Karl Björzén, Ewy Möller och Göran Riegnell (samtliga m) anför:

Bilens betydelse för vårt land kan inte nog understrykas. Sverige är ett högindustrialiserat, ytmässigt omfattande samhälle med en mycket omfattande bilindustri, som snart sysselsätter var tionde yrkesarbetande.

Beskattningen av bilismen har nu nått en sådan höjd att risk föreligger för negativa effekter. Budgetåret 1980/81 var det totala skatteuttaget på bilismen ca 11 miljarder och nästa budgetår beräknas det bli ca 15 miljarder kronor.

Vi anser i likhet med motionärerna bakom motion 2519 att beskattningen bör vara så utformad att den enskilde bilisten i största möjliga utsträckning kan påverka sina kostnader och förutsätter att pågående utredningar om beskattningen av bilismen tar hänsyn till våra synpunkter.